

Arne M Andersson:

Näringslivsekonomi

Idén bakom läroboken *Näringslivsekonomi* (*Scandinavian University Books, 1981, 114 s, ca 65 kr*) är intressant. Den skall ge läsaren insikter om hur företagen inom en näringsgren bedriver sin verksamhet, de faktorer som påverkar förutsättningarna för den och de marknadsresultat som verksamheten kan leda till.

Om man skall lyckas med detta syfte är det nödvändigt att introducera en oinvigd läsare i ekonomisk teori. Författaren har valt att hålla de teoretiska inslagen på en absolut miniminivå och han introducerar endast de begrepp och metoder som är direkt relevanta för att förstå de exempel ur verkligheten som diskuteras. Det är vissa inneboende pedagogiska problem förknippade med en sådan ansats. Återgivningen av teorierna blir ibland alltför kortfattad och ofullständig. Detta medför att det blir svårt för en person som är helt obevandrad i ekonomisk teori att följa resonemangen och i den mån vederbörande "lär sig" något är det inte säkert att kunskaperna är helt korrekta, eftersom författaren

tvungats ta genvägar vid presentationen för att hålla framställningen kortfattad.

Dessa problem behåftar också framställningen i denna lärobok. Vilken nybörjare förstår tex villkoren för samhällsekonomisk effektivitet, vilka presenteras på en sida i inledningskapitlet tillsammans med en definition av begreppet X-effektivitet. Liknande problem uppstår när författaren i det avslutande kapitlet skall förklara effektivitetsförlusternas storlek vid monopol, och såvitt jag kan se, införs marknadens utbudskurva, utan att det ens antyds varför den är positivt lutad.

Det finns naturligtvis också fördelar med att komma "till skott" relativt kvickt. Jag hör inte till dem som tror att det är nödvändigt att härleda konsumenternas efterfrågekurva axiomatiskt på A-nivån i nationalekonomi, med Slutskyekvation och allt. Jag är emellertid osäker om författaren till föreliggande lärobok på bästa sätt löst det pedagogiska avvägningsproblem, som är vid handen när man kombinerar teori och empiri.

Bokens styrka ligger i det faktum att författaren använder empiriska exempel ur sin egen och andras praktik för att belysa stordriftsfördelar och företagstillväxt, koncentrationsmått, etableringshinder, konkurrensformer m m. Materialet presenteras klart och redigt och det är mycket välkommet som "kött på benen" i den grundläggande undervisningen i nationalekonomi. Man önskar bara att materialet varit ännu mer omfattande. Detta skulle ha varit möjligt att åstadkomma, även inom ramen för de 114 sidor som boken omfattar, om man tagit steget fullt ut och anknutit framställningen till någon mer omfattande lärobok i resursfördelningsteori. På så sätt skulle man nämligen kunna undvara hu-

vuddelen av bokens teoretiska avsnitt.

Jag tror att boken passar bäst som ett komplement till undervisningen i resursfördelningsteori på A-nivån. Även en måttligt uppfinningsrik lärare kan hitta många stimulerande arbetsuppgifter för sina studenter genom att låta de studerande själva mäta storheter som branschens koncentrationsgrad, lönsamhet och sysselsättningsutveckling. Det största hotet mot goda försäljningssiffror är inte bokens innehåll, utan det pris den betingar (ca 65 kr). Den ansvarige på bokförlaget skulle noggrant ha studerat bokens utmärkta sjätte kapitel kring prissättningsfrågor, innan han fastställde priset.

Karl-Gustaf Löfgren